

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2CdoBy/2/2026
Identifikačné číslo spisu:	1209204848
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1209204848.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., právne zastúpený: IN FORO - AYRUMYAN advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Uhrova 4, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 51 011 344, v mene ktorej ako konateľ a advokát koná JUDr. Gevorg Ayrumyan, PhD., proti žalovaným: 1/ O. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 2/ E. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 2a/ H. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 3/ I. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 4/ D. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 5/ H. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., 6/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., 7/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 8/ D. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., 9/ W. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., 10/ L. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 11/ E. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., 12/ D. R., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, 13/ C. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 14/ O. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 15/ O. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., 16/ O. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., 17/ L. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 18/ D. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 19/ E. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., 19a/ E. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., 20/ J. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 21/ D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 22/ O. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 23a/ H. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 23b/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 23c/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 25a/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., 25b/ E. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., 26/ I. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., 27/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 28/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 29/ W. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 30/ C. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., 31/ D. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., 32/ P. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 33/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., 33a/ O. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 34/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 35/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., 36/ T. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., 37/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, 38/ U. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 39/ O. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., 40/ I. P., nar. XX. XX. XXXX, zomr. dňa XX. XX. XXXX, 41/ E. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 42/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 43/ H. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 44/ E. P., nar. XX. XX. XXXX, T., 44a/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., 44b/ S. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom P., 45/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, 46/ C. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 47/ S. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 49/ E. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 50/ E. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., 51/ E. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., 52/ J. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 53/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 54/ R. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., 55/ O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., 56/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 57/ W. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 58/ O. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 59/ O. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 61/ E. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom O., 61a/ E. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., 61b/ Q. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., 62/ C. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., 63/ Q. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., 64/ F. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 65a/ E. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 65b/ O. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., 66/ O. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 67/ E. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 68/ S. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., 69/ O. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom

S., 70/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., 70a/ D. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 71a/ E. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 71b/ O. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., 72/ S. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 73/ G. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., 74/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, 75/ R. H., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, 76a/ P. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., 76b/ T. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 78/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 79/ D. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 81/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 82/ Q. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 83/ H. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 84/ H. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 85/ O. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., 86/ Ing. Q. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., 87/ E. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 88/ O. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., 89/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 90/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., 91/ O. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., 92/ E. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., 93/ O. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. o náhradu za užívanie nehnuteľností, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B2-16C/85/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2023 sp. zn. 10Co/74/2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2023 č. k. 10Co/74/2020-1744 v napadnutej časti, týkajúcej sa potvrdenia rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 11. júna 2014 č. k. 16C/85/2009-535 v spojení s opravným uznesením z 25. marca 2015 č. k. 16C/85/2009-624 v časti, týkajúcej sa zamietnutia žaloby vo veci samej a v časti, týkajúcej sa výrokov o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

II. V časti, týkajúcej sa výrokov o pokračovaní v konaní, o pokračovaní v konaní s dedičmi žalovaných 2/, 11/, 19/, 33/, 44/, 70/ a 77/ a o zrušení rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 11. júna 2014 č. k. 16C/85/2009-535 v spojení s opravným uznesením z 25. marca 2015 č. k. 16C/85/2009-624, dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 11. júna 2014 č. k. 16C/85/2009-535 v spojení s opravným uznesením z 25. marca 2015 č. k. 16C/85/2009-624 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) zamietol návrh na začatie konania, ktorým sa žalobca domáhal zaplattenia náhrady za obdobie od 09. 04. 2006 až do 09. 04. 2009 a následne náhrady vo forme opakujúceho sa plnenia od 05. 05. 2009 ročne, za užívanie nehnuteľností, nachádzajúcich sa v katastrálnom území S., vedených na LV č. XXXX, a to parc. č. XXXX/XXX vo výmere 189 m² - zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXXX/X vo výmere 359 m² - zastavané plochy a nádvoria, na ktorých je postavený obytný dom, súp. č. XXXX, vedený na LV č. XXXX, k. ú. S., ktorých je výlučným vlastníkom, a náhrady trov konania. Zároveň prvoinštančný súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ až 19/, 21/ až 88/ náhradu trov konania vo výške 10.059,98 Eur právnej zástupkyňi žalovaných 1/ až 19/, 21/ až 88/ advokátke JUDr. Kataríne Kušnírovej a žalovaným 20/, 89/, 90/, 91/, 92/, 93/ náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní bolo preukázané, že žalobca sa stal vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza bytový dom vo vlastníctve žalovaných, až v roku 2004, a teda nehnuteľnosť nadobudol už s obmedzením, spočívajúcim v zákonom zriadenom vecnom bremene, ktoré na neho prešlo po pôvodných vlastníkoch. Právo na zaplattenie jednorazovej náhrady za

obmedzenie vlastníckeho práva zo zákonného vecného bremena mohlo vzniknúť výlučne právnym predchodcom žalobcu (napr. sp. zn. I. ÚS 1/2012 z 11. 01. 2012), preto žalobcovi voči žalovaným nevzniklo právo na zaplatenie uplatnenej peňažnej náhrady a súd jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 30. marca 2023 č. k. 10Co/74/2020-1744 tak, že

- odvolací súd p o k r a č u j e v odvolacom konaní (I. výrok);

- v odvolacom konaní p o k r a č u j e (II. výrok):

s dedičmi žalovanej 2/ T. C., a to E. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. ako žalovanou 2/ a H. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. ako žalovaným 2a/,

s dedičkou žalovanej 11/ T. R., a to E. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. ako žalovanou 11/,

s dedičmi žalovanej 19/ E. Z., a to E. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. ako žalovaným 19/ a E. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., ako žalovanou 19a/,

s dedičmi žalovaného 33/ H. T., a to E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., v konaní už žalovanou 34/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. ako žalovanou 33/ a O. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. ako žalovaným 33a/,

s dedičmi žalovaného 44/ E. E., a to O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., v konaní už žalovanou 45/ E. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. ako žalovanou 44/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. ako žalovaným 44a/ a S. S., nar. XX. XX. XXXX., bytom P. ako žalovaným 44b/,

s dedičmi žalovanej 70/ R. H., a to E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. ako žalovaným 70/ a D. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. ako žalovanou 70a/,

s dedičmi žalovanej 77/ T. R., a to P. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., v konaní už žalovaným 76a/ a T. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., v konaní už žalovanou 76b/;

- rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č. k. 16C/85/2009-624 z 25. 03. 2015 v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil (III. výrok);

- v časti o trovách konania žalovaných 1/ až 19/, 21/ až 88/ napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č. k. 16C/85/2009-624 z 25. 03. 2015 zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (IV. výrok);

- žalovaným 1/, 3/, 6/, 7/, 8/, 9/, 13/, 14/, 15/, 16/, 17/, 18/, 21/, 22/, 27/, 31/, 34/, 36/, 37/, 38/, 39/, 40/, 41/, 42/, 45/, 46/, 47/, 49/, 50/, 56/, 57/, 58/, 59/, 63/, 64/, 65a/, 66/, 67/, 68/, 69/, 71a/, 71b/, 72/, 73/, 74/, 75/, 76a/, 76b/, 78/, 79/, 81/, 85/, 88/, 90/, 91/, 92/ a 93/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (V. výrok)

- a žalovaným 2/, 2a/, 4/, 5/, 10/, 11/, 12/, 19/, 19a/, 20/, 23a/, 23b/, 23c/, 25a/, 25b/, 26/, 28/, 29/, 30/, 32/, 33/, 33a/, 35/, 43/, 44/, 44a/, 44b/, 51/, 52/, 53/, 54/, 55/, 61/, 61a/, 61b/, 62/, 65b/, 70/, 70a/, 82/, 83/, 84/, 86/, 87/ a 89/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (VI. výrok).

4. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku dôsledne vysporiadal s okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Dospel aj k správneému záveru, že žalobca nadobudol do vlastníctva v roku 2004 pozemky už zaťažené zákonným vecným bremenom v prospech žalovaných ako vlastníkov bytového domu, postaveného na pozemkoch žalobcu, v zmysle § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov. Zároveň odvolací súd súhlasil aj s právnym záverom, že finančná náhrada za toto zákonom zriadené vecné bremeno je jednorazová, patriaca len tomu vlastníkovi, ktorý pozemok vlastnil v čase zriadenia vecného bremena. Súd prvej inštancie tiež správne vysvetlil, že nárok na finančnú náhradu za vznik vecného bremena je majetkovým právom, ktoré podlieha premŕčaniu vo všeobecnej trojročnej premŕčacej dobe. Pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci objektívny moment, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát, pričom v posudzovanej veci sa právo mohlo prvýkrát uplatniť v deň účinnosti zákona o vlastníctve bytov, teda 1. septembra 1993, a premŕčalo sa 1. septembra 1996 uplynutím premŕčacej doby. V danej súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo 14. apríla 2016, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2016.

5. Vzhľadom na to, že počas odvolacieho konania zomreli žalovaní 2/, 11/, 19/, 33/, 44/, 70/ a 77/, rozhodol odvolací súd po právnom posúdení veci podľa § 63 ods. 1 a 2 CSP o pokračovaní v konaní s ich právnymi nástupcami.

6. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože súd prvej inštancie nevysvetlil a z napadnutého rozsudku nevyplývalo, prečo považoval za právne zastúpených všetkých žalovaných okrem žalovaných 20/ a 89/ až 93/ a priznal im aj náhradu trov právneho zastúpenia bez toho, aby mal ich zastupovanie advokátkou riadne preukázané splnomocnením, čím odňal žalobcovi možnosť riadne argumentovať v podanom opravnom prostriedku voči rozhodnutiu o trovách konania.

7. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodil z § 421 ods. 1 písm. a), písm. b) CSP navrhujúc rozsudky súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Podľa žalobcu nesprávne právne posúdenie veci spočíva vo výklade ustanovení týkajúcich sa obmedzovania vlastníckeho práva a ustanovení týkajúcich sa vecných bremien, ktorými bolo odôvodnené zamietnutie žaloby zo strany prvoinštančného súdu, s následným potvrdením odvolacím súdom.

9. Dovolateľ poukázal na čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej ako „Protokol“), čl. 7 ods. 5, čl. 20 ods. 1, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 19/09, PL. ÚS 42/2015, PL. ÚS 15/1998, z ktorých podľa žalobcu vyplýva, že nútené obmedzenie vlastníckeho práva nemôže vzniknúť priamo zákonom, ale iba na základe zákona, pričom v predmetnom prípade vzniklo zákonné vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov. Podľa dovolateľa je zrejmé, že v danom prípade nútené obmedzenie jeho vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom nemohlo právne vzniknúť priamo zákonom, tak ako vzniklo, a z tohto dôvodu takýto zásah do vlastníckeho práva nemôže užívať právnu ochranu, byť legálny a platný. Poukázal tiež na fakt, že ďalšou podmienkou núteného obmedzenia vlastníckeho práva je podmienka primeranej náhrady. V danej súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 37/95, PL. ÚS 24/2020, PL. ÚS 42/2015 a na rozhodnutia EŠLP (Hutten - Czapka v. Poľsko sťažnosť č. 35014/97, Edwards a Ghigo v. Malta sťažnosť č. 17647/04).

10. Rozsudky súdov nižšej inštancie považuje dovolateľ za protiprávne, protiústavné a v rozpore s Protokolom, nakoľko neposkytujú právnu ochranu jeho vlastníckemu právu, zatiaľ čo ospravedlňujú užívanie cudzej veci bez poskytnutia primeranej náhrady.

11. Súčasťou dovolania bol návrh žalobcu na odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu pre nesprávne právne posúdenie veci.

12. Dovolateľ v dovolaní neuviedol, v akom rozsahu rozsudok odvolacieho súdu napáda (§ 428 CSP), preto dovolací súd vychádzal z toho, že dovolaním napáda všetky výroky rozsudku odvolacieho súdu.

13. Z vyjadrenia žalovaných 4/, 20/ 23c/ a 43/ k dovolaniu vyplývalo, že s návrhom žalobcu na odklad právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasia a rozhodnutia prvoinštančného i odvolacieho súdu považujú za správne a zákonné.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) prvotne skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, čo je jeho povinnosťou vyplývajúcou priamo z ustanovenia § 161 ods. 1 CSP v spojení s § 438 CSP. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Existencia a splnenie procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu článku 1 CSP. Súd je povinný zisťovať ich existenciu a splnenie v každom štádiu konania, teda aj v štádiu konania dovolacieho.

Podľa § 63 ods. 1 až 3 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí,

súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

Podľa § 66 CSP ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a § 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

15. Jednou z podmienok konania je procesná subjektivita strany konania, ktorú má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP). Nedostatok procesnej subjektivity je dôvodom zastavenia konania (§ 62 CSP), ak však strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať (§ 63 ods. 1 CSP). V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve (§ 63 ods. 2 CSP). Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve (§ 63 ods. 3 CSP).

16. Korelátom procesného pojmu procesná subjektivita je hmotnoprávny pojem právna subjektivita (spôsobilosť na práva a povinnosti), (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 223). Procesnú subjektivitu má subjekt, ktorý disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Fyzická osoba nadobúda spôsobilosť na práva a povinnosti narodením (spôsobilosť na práva a povinnosti má aj nasciturus pod podmienkou, že sa narodí živý) a stráca ju svojou smrťou. Nedostatok procesnej subjektivity je spravidla neodstrániteľnou vadou konania. Treba ale zvažovať, či strana nemá procesnú subjektivitu od začiatku konania, alebo ju stratila v priebehu konania. Ak strana nedisponuje procesnou subjektivitou v čase začatia konania, ide o neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je jeho obligatórne zastavenie. Ak dôjde k strate procesnej subjektivity fyzickej osoby počas konania, súd konanie zastaví, alebo v konaní (najmä ak ide o majetkový spor, ktorého legálnu definíciu zákonná úprava neobsahuje) pokračuje s dedičmi fyzickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide. Ustanovenie § 63 ods. 1 CSP treba vykladať ako objektívnu možnosť či nemožnosť v konaní pokračovať (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 227). Uznesenie o pokračovaní v majetkovom spore vydá súd podľa § 63 ods. 2 CSP bezodkladne po skončení konania o dedičstve, avšak vo výnimočných prípadoch môže v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve (§ 63 ods. 3 CSP).

17. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že v priebehu odvolacieho konania dňa XX. XX. XXXX zomrel žalovaný 12/ D. R., nar. XX. XX. XXXX a dňa XX. XX. XXXX zomrel žalovaný 74/ E. H., nar. XX. XX. XXXX. Odvolací súd rozhodol v spore rozsudkom dňa 30. marca 2023, pričom nezohľadnil úmrtie

žalovaných 12/ a 74/, ktorí v čase rozhodnutia odvolacieho súdu nedisponovali procesnou subjektivitou a neboli splnené procesné podmienky pre rozhodnutie v o veci. Z dôvodu uvedeného procesného pochybenia, na ktoré je nutné prihliadať ex offo, dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v Bratislave z 30. marca 2023 č. k. 10Co/74/2020-1744 v časti, týkajúcej sa a potvrdenia rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 11. júna 2014 č. k. 16C/85/2009-535 v spojení s opravným uznesením z 25. marca 2015 č. k. 16C/85/2009-624 v časti, týkajúcej sa zamietnutia žaloby vo veci samej a v časti, týkajúcej sa výrokov o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, a vec mu v týchto častiach vrátil na ďalšie konanie.

18. Výroky odvolacieho súdu o pokračovaní v konaní a o pokračovaní v konaní s dedičmi žalovaných 2/, 11/, 19/, 33/, 44/, 70/ a 77/ sú rozhodnutiami, ktoré majú povahu uznesenia, proti ktorému dovolanie z dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné (§ 421 ods. 2 CSP). Z toho dôvodu dovolací súd v tejto časti dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

19. Rozsudok odvolacieho súdu v časti, týkajúcej sa zrušenia výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 11. júna 2014 č. k. 16C/85/2009-535 (v spojení s opravným uznesením z 25. marca 2015 č. k. 16C/85/2009-624), o nároku žalovaných na náhradu trov konania, nie je rozhodnutím, ktorým by sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, preto dovolanie proti nemu z dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné. Dovolací súd preto dovolanie odmietol aj v tejto časti.

20. Nad rámec uvedeného dáva dovolací súd do pozornosti, že lustráciou strán v registri obyvateľov zistil, že pred, predložením spisu dovolaciemu súdu, resp. po jeho predložení zomreli žalovaní:

- 37/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, úmrtie XX. XX. XXXX,
- 40/ I. P., nar. XX. XX. XXXX, úmrtie dňa XX. XX. XXXX,
- 45/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, úmrtie dňa XX. XX. XXXX a
- 75/ R. H., nar. XX. XX. XXXX, úmrtie dňa XX. XX. XXXX;

žalovaní 25a/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. a 25b/ E. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. previedli vlastníctvo k bytu č. XX na X. poschodí bytového domu R. na nových vlastníkov ešte v roku 2018 (č. l. 1930 a nasl. spisu),
žalovaní 61/ E. B., 61a/ E. G. a 61b/ Q. J., previedli vlastníctvo k bytu č. XX, vchod R. na nových vlastníkov (č. l. 1942, 1943).

21. Zároveň dovolací súd zistil, že rozsudok odvolacieho súdu obsahuje nesprávnosti v označení žalovaného 12/ D. R., kde v dátume narodenia nie je uvedený deň narodenia XX. XX. XXXX (viď rozsudok súdu prvej inštancie a lustrácia REGOB z 22. 07. 2026), žalovanej 32/ P. I., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je v rozsudku odvolacieho súdu označená ako P. C., nar. XX. XX. XXXX (viď oznámenie Ministerstva vnútra SR z 28. septembra 2023 č. l. 1882 súdneho spisu a lustrácia REGOB z 22. 07. 2026), žalovaného 37/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, ktorý je v rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu označený ako O. U. (viď Vyjadrenie žalovaného 37/ E. U. z XX. XX. XXXX č. l. 125 súdneho spisu a lustrácia REGOB z 22. 07. 2026), žalovanej 53/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je v rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu označená ako O. U., nar. XX. XX. XXXX (viď lustrácia REGOB z 22. 07. 2026) a žalovaného 63/ Q. C., nar. XX. XX. XXXX, ktorý je v rozsudku súdu prvej inštancie a v rozsudku odvolacieho súdu označený ako Q. C., nar. XX. XX. XXXX. (viď lustrácia REGOB z 22. 07. 2026).

22. V ďalšom konaní bude potrebné, aby odvolací súd ustálil okruh strán sporu, pokračoval v konaní so stranami sporu disponujúcimi procesnou subjektivitou a riadne im doručil rozhodnutie odvolacieho súdu. Rovnako bude nevyhnutné v ďalšom konaní zohľadniť zistenia dovolacieho súdu ohľadom vyššie špecifikovaných väd v označení žalovaných.

23. Ďalej dovolací súd upozorňuje na podanie JUDr. Romana Hriadela (č. l. 1946), obsah ktorého naznačuje, že po dátume zániku splnomocnenia JUDr. Kataríny Kušnírovej, pôvodnej právnej zástupkyne časti žalovaných, neboli ňou zastupovaným žalovaným rozhodnutia súdov riadne doručené. V nadväznosti na uvedené bude tiež povinnosťou súdu preveriť, či nový právny zástupca disponuje

riadnymi a platnými splnomocneniami od všetkých strán sporu, ktorých zastupovanie v konaní deklaruje.

24. Vzhľadom na dôvod zrušenia rozhodnutia odvolacieho súdu a skutočnosť, že vec sa vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, dovolací súd sa nemohol zaoberať dôvodnosťou žalobcom uplatnených dovolacích námietok.

25. V ďalšom konaní odvolací súd rozhodne o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.